

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

C. Bălescu.—Acțiunea revocatorie imobiliară.

Jurisprudența Română.—*Inalta Curte de Casație și Justiție, s. I.*—Contencios administrativ.—Acte de guvernământ.—Act abuziv de autoritate.—Particular lezat.—Daune.—Dreptul comun.

(Ministerul Sănătății cu T. Panaitescu-Vifor).

Curtea de Apel din București, s. III.—Autorizație maritală.

—Acțiune penală.—Apel.—Femeie măr. tată.—Lipsa autorizației soțului.

(Eufrosina C. Popescu cu G. Pascu).

Tribunalul Dâmbovița, s. II.—Faliment.—Lucruri sustrase

de falit.—Contestație.—Locul unde se îndreaptă.

(Moara „Dunărea“ cu Eftimie Anachorlis).

Acțiunea revocatorie imobiliară și competența teritorială a Tribunalului falimentar.

I. Tribunalul situațiunii imobilului nu e în nici un caz competent a cunoaște acțiunea revocatorie falimentară imobiliară.

Textul art. 59 cod. pr. civile spune că „cererea pentru bunuri nemișcătoare se face la Tribunalul în județul cărui se află nemișcătorul, afară de convenție contrară“.

Dacă textul are o redacțiune destul de vagă și generală, interpretul legii este ținut a găsi tâlmăcirea lui, fie în intențiunea care a guvernat pe legiuitor, fie în principiile comune ale dreptului procedural. Or, cel mai elementar raționament ne face să înțelegem că dacă legiuitorul a voit să grupeze toate cererile privitoare la un imobil la Tribunalul situațiunii lui, nu a făcut acest lucru decât dintr'un simț de utilitate practică, presupunând că acel Tribunal este în măsură a cunoaște mai bine împrejurările de fapt în care se găsește imobilul și cel mai indicat a lua în deplină înțelegere măsurile convenite la cari ar fi determinat prin cererile părților interesate și care ar avea de obiect o *modificare* a situațiunii sale actuale juridice sau materiale. În acest sens, Tribunalul situațiunii imobilului va cunoaște acțiunile în revendicare, cele privitoare la servituți, la ipotecă, exproprierea silite, etc. (*Glasson et Tissier, Traité, Ed. III t. 2, No. 359*).

Această simplă nenumărare ne ajută legătura cu cel de al doilea criteriu, de astă dată pur juridic, de de-

terminare a competenței teritoriale, și care constă în examinarea însăși a acțiunii ce se intentă.

Este cunoscută în doctrina procedurală — ca o regulă elementară de drept, cu origină istorică îndepărtată, — teoria împărțirii acțiunilor în trei categorii : reale, personale și mixte. (În dreptul roman se cunoștea diviziunea acțiunilor în acțiuni *in rem* și *in personam*). Acțiunea personală este aceea care își are cauza și fundamentul într'un drept de creanță, într'un raport de obligațiuni, oricare ar fi sursa : contract, delict, quasi-delict, lege, etc. ; acțiunea reală este aceea care are drept cauză și fundament un drept real asupra bunului ; în sfârșit acțiunile mixte — *tam in rem quam in personam* — deși contestate de unii autori, sunt acele cari cunosc în acelaș timp executarea unei obligațiuni și recunoașterea unui drept real.

Această clasificare recunoscută chiar de legiuitorul român, care vorbește în art. 58 cod. pr. civile, de cereri și materii personale, își are utilitatea esențială tocmai în ce privește determinarea competenței teritoriale a Tribunalului. Și regula de competență pe care judecătorul este ținut a o avea în vedere pentru a aprecia asupra dreptului său de a cunoaște o pricină, va fi în totdeauna acel pe care și simpla reflexiune și interpretarea doctrinară unanimă și necontestată o dau și anume că competența Tribunalului situațiunii imobilului este determinată numai de caracterul real al acțiunilor, adică *numai acțiunile reale, se îndreaptă la Tribunalul situațiunii imobilului* ; ceea ce este și logic, ținând seama de intențiunea legiuitorului, precum am arătat mai sus.

Odată fixat principiul, rămâne de examinat dacă acțiunea revocatorie falimentară, este o acțiune reală, personală sau mixtă, pentru că în măsura în care se va clasifica în una din cele trei categorii, în aceeași măsură se va determina și competența teritorială a Tribunalului, indiferent de faptul dacă acțiunea este mobilă sau imobilă. Or, pentru a determina caracterul real sau personal al unei acțiuni este incontestabil că ne vom referi la obiectul său, și nu la alte elemente simple accesorii sau cu totul străine, Ori

care ar fi calificarea juridică pe care o vom da acestei acțiuni, fie că vom spune cu o parte din doctrină, că este o acțiune specific falimentară, fie că vom spune cu *Bonelli* (*Trattato del fallimento*, I. 81 și 418) că este pur și simplu acțiunea pauliană organizată cu facilitări de probe și procedură în vederea procedurii colective a falimentului, acțiunea revocatorie falimentară este și rămâne o acțiune personală din cauza obiectului ei, care constă în revocarea, în desfacerea sau anularea (impropriu denumită astfel) a unui raport de obligațiuni existând între două persoane. Acțiunea revocatorie nu urmărește revendicarea unui drept real, ci întemeiată pe o prezumție legală de fraudă, ea tinde la desființarea unei convențiuni. *Pledarea se va face nu pe elemente obiective deduse din situațiunea de drept a imobilului, ci pe elemente subiective deduse din situațiunea prsonală a părților și din intențiunea lor în momentul contractării.* Acestea din urmă vor forma obiectul desbaterilor în cari se va dovedi caracterul fraudulos al actului. Și dacă actul va fi revocat imobilul va intra în patrimoniul falitului prin efectul restabilirii situațiunii anterioare (in integrum restitutio) și nu în patrimoniul persoanei juridice distincte a masei, prin efectul vreunei pretinse revendicări cu caracter real.

De altfel această distincțiune nu suferă nici un fel de discuție. Nu s'a găsit nici un autor și nici vreo jurisprudență care să atribue caracterul real acțiunii revocatorii și în genere acțiunii în desfacere a obligațiunilor (în anulare, rezoluțiune, reziliere, etc.) chiar când prin efectul admiterei ei s'ar opera restituirea unui imobil. *Glasson et Tissier, Traité* t. 1, 480 :

„On considère les actions en nullité, rescision, résolution ou révocation, en général comme des actions personnelles, en tant du moins qu'elles sont dirigées contre les personnes avec lesquelles ont été passés les actes dont on demande la nullité, rescision, etc. On fait valoir que ce sont des actions dirigées contre une personne déterminée tenue par la loi de subir l'annulation, la rescision, la résolution ou révocation de l'acte entaché d'un vice ou d'une cause de rescision, résolution, ou révocation. L'action paulienne est notamment considéré en jurisprudence et en doctrine comme une action personnelle, basée sur la fraude ou l'enrichissement. L'action d'un acheteur, même d'un acheteur d'immeuble, en nullité, rescision ou résolution de son acquisition, est aussi considérée comme personnelle, bien qu'elle soulève une contestation sur l'existence d'un droit réel et puisse aboutir à la restitution d'un immeuble; l'acheteur ne s'appuie pas sur un droit réel et ne demande pas la reconnaissance d'un droit réel“.

Bonelli (tom. I, Nr. 418 pag. 795) o spune expres referindu-se la ipoteza noastră :

„In cazurile art. 708 și 709 (725, 726 cod. com. rom.) acțiunea trebuie să fie intentată teritorialmente la domiciliul părâtului, chiar dacă privește înstrăinarea unui imobil, din cauza naturii personale și mobiliare a paulienei, care tinde la satisfacerea unui titlu de creanță“.

Iar în nota 6 :

„Aci obiectul contractului a cărui revocare s'a cerut e în afară de discuție, de oarece, pentru a fixa competența teritorială, trebuie să se aibă în vedere natura cererii care rezultă din cauza ex delicto sau ex quasi-delicto, de natură exclusiv personală, nu reală“.

În același sens: *Majerini* No. 24; *Giorgi* pag. 325.

Chiar dacă mergem mai departe și admiterea acțiunilor mixte printre cari s'ar clasa și acțiunea revocatorie imobiliară, pe lângă cea de împărțeală a unei moșteniri sau a unui bun indiviz (actio familiae erciscundae, actio communi dividundo), soluțiunea nu poate fi diferită, de oarece și în această ipoteză toată lumea e de acord că reclamantul are facultatea de alege între cele două Tribunale competente, acel al situațiunii imobilului sau acel al domiciliului părâtului cu drept de opțiune. La același rezultat ajung și autorii, cari fără a recunoaște legitimitatea acțiunii mixte, admit existența unei conexități între cele două cereri justapuse, una de natură personală cealaltă de natură reală.

Glasson et Tissier, Traité, tom. I, pag. 484.

„Mais, en bonne analyse juridique, est-il bien vrai que ces actions (en nullité), rescision, résolution ou révocation, aient un caractère mixte? On peut en douter. Il y a plutôt juxtaposition de deux demandes, l'une personnelle, l'autre réelle, celle-ci formée pour le cas de succès de la première. La demande formée dans les cas ci-dessus contre un acquéreur est en elle-même une demande personnelle; elle ne repose pas sur un droit réel. Le demandeur n'agit pas comme propriétaire, puisque l'acte d'aliénation n'est pas annulé ou résolu. Ce n'est qu'après la nullité ou la résolution prononcée que le demandeur sera propriétaire et pourra revendiquer. Il est vrai qu'il peut agir éventuellement en revendication en même temps qu'il agit en nullité ou résolution; c'est ce qu'il fait toujours et, on peut dire, ce qu'il doit faire presque nécessairement; mais ce sont deux chefs distincts de demande, le second étant subordonné au succès du premier. Avec cette analyse, on arrive d'ailleurs au même résultat en ce qui concerne la compétence. Car on est dans le cas de deux demandes qui sont exercées ensemble et qui sont connexes. A raison de cette connexité, le demandeur a le choix entre le Tribunal de la situation, compé

tent pour l'une des actions, et le tribunal du domicile du défendeur, compétent pour l'autre. Il n'y a ainsi pas d'intérêt pratique à savoir s'il y a une seule action qui serait mixte ou deux actions juxtaposées, l'une personnelle et l'autre réelle, puisque, dans ce second cas, le résultat est le même que si on avait une section mixte. Mais il reste que théoriquement l'existence d'une action mixte est ici assez contestable“.

II.— *Acțiunea revocatorie falimentară, bazată pe art. 726 cod. com. este de competența exclusivă a Tribunalului falimentar.*

Este un principiu constant de drept că o regulă specială înlătură și se subrogă uneia generale: *Specialia generalibus derogant*. Deși există o regulă generală de stabilirea competenței teritoriale — și această regulă nu e nici măcar de ordine publică, competența teritorială nefiind *ratione materiae*, textul însuși permițând derogarea prin convenție contrarie (vezi textul art. 59 cod. pr. civ.) — totuși ea trebuie să cedeze regulei speciale care ar avea o coprindere expresă contrarie. Or, o atare regulă există în cazul nostru și ea este formulată de textul art. 64 cod. com. care dispune că acțiunile să se îndrepte: „în materie de faliment, potrivit codului comercial“.

Cu alte vorbe, pentru tot ce privește stabilirea competenței teritoriale ne vom referi la textele exprese cuprinse în această din urmă legiuire, cu precădere asupra textelor din codul de procedură civilă. De altfel nici nu era nevoie de acest text de trimitere, de oarece la sfârșitul codului de procedură civilă există textul general al art. 740 care spune că dispozițiunile de procedură cuprinse în codul comercial se mențin și se aplică cu preferință față de cele din procedură civilă, chiar de ar fi contrarii.

Or, codul comercial, precizează ipoteza acțiunilor privitoare la faliment (și acțiunea revocatorie întemeiată pe art. 726 cod. com. este prin excelență o atare acțiune, precum vom demonstra mai jos) și dispune în art. 890 cod. com. că „aparține jurisdicției comerciale a judeca... 8) tot ce privește la falimente după dispozițiunile cărții a III-a din acest codice“.

Am ajuns astfel prin excluderi succesive la singurul text expres și de excepție care reglementează competența teritorială în materie de faliment, la textul art. 702 alin. II din Cartea III-a a codului comercial, a cărui cuprindere, în ceea ce ne interesează, este următoarea :

„Tribunalul este investit cu întreaga procedură a falimentului și va judeca acțiunile derivând dintr'însul, dacă prin natura lor nu vor fi de competența jurisdicțiunii civile“, textul art. 702 alin. II trebuie coroborat cu textul art. I din Regulamentul legii pentru organizarea judecătorească, care dis-

pune că: „Atribuțiunile speciale ale fiecăruia din acțiunile Tribunalului cu mai multe secțiuni se determină precum urmează: a) la Tribunalul Ilfov... Secția I-a comercială va avea în atribuțiunile sale, va judeca și va rezolva: *falimentele cu toate accesoriile acestei materii*“.

III.— *Acțiunea revocatorie reglementată de art. 726 cod. com. este o acțiune care derivă din faliment.*

Cred că nu va fi greu să fac demonstrațiunea nu numai că acțiunea revocatorie organizată de art. 726 cod. com. este o acțiune care derivă din faliment, dar că este chiar cea mai caracteristică dintre atari acțiuni și că în primul rând, textul legii s'a referit la ea.

În adevăr, dacă facem o examinare sumară a cărții a III-a din codul comercial și căutăm să degajăm cazurile și împrejurările în cari Tribunalul falimentar este chemat a se pronunța, constatăm că după o bună logică suntem îndreptățiți a împărți aceste cazuri în două categorii distincte și bine caracterizate :

1) Pe de o parte chestiunile cari derivă *din procedura specială* și propriu zisă a falimentului ;

2) Pe de altă parte acțiunile cari derivă *din însăși instituția* falimentului.

În prima categorie sunt cuprinse, în afară de sentința declarativă și accesoriile ei (art. 702, 704, 708), opoziția la sentința declarativă (711), colaborarea cu instanța represivă (714), fixarea datei încetării plăților (722), contestația la data încetării plăților (723), tot ce privește funcționarea și atribuțiunile judecătorului—sindic (731, 732, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 743, 745, 746, 747, 751, 752), prezentarea tardivă a bilanțului și registrelor falitului (756), înfățișarea falitului (757), realizarea creanțelor falitului (758), continuarea comerțului (760), numirea de experți 761, acordarea de ajutoare familiei falitului (762), depunerea banilor rezultați din vânzări (763—764), controlul gestiunii sindicului (765, 766, 767), verificarea creanțelor (769), verificarea întârziată (774), contestațiile la verificarea creanțelor (775), admiterile provizorii (776), verificarea tardivă (780), continuarea exploatării comerciale a falitului (804), tranzacția încheiată de sindic (807), vânzarea mobilelor (809), lucrările privitoare la repartițiune (819—824), închiderea falimentului (832, 833).

Chestiunile în legătură cu moratoriul, concordatul, reabilitarea, se pot socoti mai mult conexe decât derivând din faliment.

În cea de a doua categorie, nu se pot clasifica decât acțiunile în anulare (724), acțiunile pauliene aplicate în faliment (725), acțiunile revocatorii falimentare (726), acțiunea în revendicare (812-818), executările imobiliare (810) în privința cărora de altfel legea co-

mercială a prevăzut în mod expres, *prin derogare dela regula generală din art. 702 alin. II*, competența Tribunalului de Notariat, bine înțeles acolo unde există o secțiune specială cu o atare atribuțiune.

Or, trebuie remarcat și reținut că în toate cazurile făcând parte din prima categorie în cari Tribunalul falimentar este chemat a se pronunța, textul legii o sgună în mod expres. Dacă art. 702 alin. II s'ar referi la acele cazuri, sau numai la acele cazuri—după cum susțin unii—el ar fi pur și simplu inutil pentru considerațiunea că ar repeta fără folos ceea ce legea spune în fiecare caz în parte.

Prin urmare, în interpretarea art. 702 alin. II trebuie exclus dela început ipotezele în cari Trib. falimentar are competența de a cunoaște episoadele și incidentele contencioase derivând din procedura falimentară. Pentru aceste cazuri nu era nevoie de un text expres care să determine competența teritorială; legiuitorul a fixat această competență cu ocaziunea reglementării izolate a atribuțiilor de control și administrație a Tribunalului.

Ceea ce a avut în vedere legiuitorul este cu totul altceva, el a voit să concentreze la Trib. falimentar în baza unei *vis attractiva* specifică, cunoașterea tuturor acțiunilor cari își au cauza lor în faliment, pentru menținerea unității de jurisdicție și a principiului universității instanței falimentare, care are de scop o executare generală asupra bunurilor falitului în profitul tuturor creditorilor.

Aci este fundamentul regulei de competență teritorială fixată de art. 792, alin. II cod. com. și sub această prismă trebuie explicată și aplicată derogarea dela normele generale ale procedurii, fie civilă, fie comercială.

Plecând dela această premiză, este lămurit că acțiunea revocatorie falimentară, reglementată de art. 726 cod. com. este tipul acțiunii care direvă din faliment: **acțiunea revocatorie este un stadiu intermediar în lichidarea falimentară.**

În adevăr, în principiu bunurile falitului sunt immobilizate în momentul declarațiunii falimentului prin sechestrarea lor și constituirea depozitului judiciar în persoana judecătorului-sindic (art. 752 cod. com.); de aceea orice act de înstrăinare ulterior falimentului este isbit de o nulitate radicală. Dar patrimoniul falitului este reconstituit în mod virtual dela data încetării plăților din momentul în care debitorul comerciant era obligat a-și declara imposibilitatea de a face față angajamentelor sale comerciale (art. 703), fiind presupus dela lege în stare de delict., sancționat penalicește ca bancrută (art. 877). Dela acea dată există în fața legii *statul real de faliment*. Din acest punct de vedere acțiunile revocatorii se încorporează în însăși instituția falimentului, ele neurmărind alt scop decât rein-

tegrarea masei în stare de lichidațiune (*Chironi. Trattato dei privilegi, pegni, etc. tom II. n. 19, XVII, pg. 29*).

(Va urma)

C. Bălescu

Doctor în drept, avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I-a

Audiența dela 11 Iunie 1928

Președinția D-lui Oscar N. Nicolescu, Prim-Președinte

Minist. Sănătății și Ocrotir. sociale cu Titus Panaitescu-Vifor

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — ACT DE GUVERNĂMÂNT. — CE SE ÎNTELEGE PRIN ASTFEL DE ACT. — ACT ADMINISTRATIV DE AUTORITATE. — ART. 2 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV. CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — ACT ABUZIV DE AUTORITATE. — DACĂ PARTICULARUL LEZAT POATE PRETINDE NUMAI DAUNE PE CALEA DREPTULUI COMUN. — ART. 1 ȘI 2 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV. CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — AUTORITATE PUBLICĂ. — ACT ABUZIV. — CHEȘTIUNE DE FAPT. — ATRIBUT SUVERAN AL INSTANȚEI DE FOND. — ART. 1 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV. DAUNE. — QUASI-DELICT. — APRECIEREA ÎNTINDERII ȘI CUANTUMULUI DAUNFLOR. — ATRIBUT SUVERAN AL INSTANȚEI DE FOND. — ART. 998-1000 COD. CIVIL.

1. Cu toate că legiuitorul prin art. 2 din legea contenciosului administrativ, nu definește cari anume acte, exercitate de o autoritate publică, au a fi considerate ca acte de guvernământ, totuși, din cuprinsul aceluia articol rezultă că actul de guvernământ este acela făcut în vederea ocrotirii unui interes general, privitor la ordinea publică, la siguranța internă sau externă a Statului, sau la alte cerințe de ordin superior, spre deosebire de actul administrativ de autoritate care vizează numai situația personală a cuiva față de drepturile pe cari le are și contra căruia particularul are dreptul a se plânde, conform legii contenciosului, atunci când prin acel act i se vatămă de către autoritatea administrativă drepturile sale.

2. Particularul lezat printr'un act administrativ de autoritate are dreptul ca fără a cere revocarea lui după normele fixate prin legea contenciosului administrativ, să pretindă și să obțină pe calea dreptului comun daune pentru prejudiciul suferit.

3. Chestiunea dacă în exercitarea unui drept legal, autoritatea publică a comis un act abuziv de natură a vătămă dreptul unui particular, este o chestiune de fapt de atributul suveran al instanței de fond, care scapă de sub controlul Inaltei Curți de Casație.

4. În materie de daune materiale ca și în acele de daune morale, rezultând dintr'un delict sau quasi-delict, chestiunea existenței și a întin-

derei lor precum și a quantumului despăgubirilor datorite aparține exclusiv instanțelor de fond cari pot să le deducă din diferite fapte și împrejurări privite ca constante.

No. 1357.— Respins după divergență recursul făcut de către Ministerul Sănătății și Ocrotirilor sociale în contra deciziei Curții de Apel din București Secțiunea I I în proces cu Titus Panaiteșcu-Vifor.

S'au ascultat D-nii P. Popovici pentru Ministerul recurent și A. Bentoiu pentru intimat.

Curtea deliberând,

Asupra recursului de față :

Având în vedere că prin deciziunea atacă cu recurs Curtea de apel din București respinge apelurile îndreptate de către recurentul Ministerul sănătății și ocrotirilor sociale și de către intimatul Titus Panaiteșcu-Vifor centru hotărârei No. 458/926 a Tribunalului Ilfov S. II-a civ. cor. prin care Ministerul este condamnat să plătească intimatului suma de 600.000 lei drept daune materiale și morale, pentru prejudiciul ce l-a cauzat prin defăimarea prin presă a preparatelor farmaceutice antisifilitice și B. 36 și bismutul, a căror comercializare în țară el o întreprinsese.

Văzând și motivele I și II de casare astfel formulate :

1. „Violarea și greșita interpretare a dispozițiilor art. 998—1000 cod. civil, exces de putere și nemotivare“.

2. „Violarea acelorasi texte și a principiului autorității lucrului judecat., nemotivare și greșita interpretare a art. 2 și 6 din legea contenciosului administrativ și art. 99 din Constituție“.

Având în vedere că pentru a menține daunele acordate intimatului de prima instanță, Curtea de Apel constată în fapt că dânsul a obținut dela Direcția generală a serviciului sanitar autorizarea, conform legii sanitare, de a desface în țară preparatele în discuțiune, autorizarea, conform legii sanitare, de a desface în țară preparatele în discuțiune, autorizarea care i-a fost dată în urma referatelor favorabile ale medicilor specialiști, dr. Anghelovici și dr. Paulian, cari confirmă eficacitatea lor în anume afecțiuni sifilitice; că, pe temeiul acestei autorizări obținută, intimatul a luat măsuri pentru organizarea întreprinderii de comercializare a preparatelor ca: procurarea lor dela Casa de origină, anunțuri și reclame în ziare, distribuiri de eşantioane, măsuri cari nu aveau nimic prejudiciabil în ele; după ce intimatul în scopul arătat a făcut sacrificii materiale inerente unei asemenea întreprinderi, Direcția generală sanitară, sub cuvânt că el ar fi publicat reclame cu afirmări neadevărate spre a induce în eroare publicul, că preparatele Bi. 36 vindică sifilisul în trei luni, l'a amendat cu suma de 20.000 lei, pe baza art. 88 comb. cu art. 65 legea sanitară; că, pe lângă aceasta, Direcția sanitară, fără a aștepta soluția Tribunalului cu privire la apelul făcut de intimat contra deciziei de amendare, a publicat în

ziare decizia respectivă, și în aceeași timp a înserat în presă un comunicat prin care invită publicul să se ferească de șarlatanismul în medicină, referindu-se în această privință, în mod expres, la preparatul Bi. 36; că posterior, Tribunalul a reformat decizia de amendare, stabilind că prohibițiunea din textele de lege învocate de Direcția sanitară în luarea acestei măsuri nu se aplică intimatului.

Având în vedere că pentru a respinge apelul făcut de Ministerul sănătății publice, Curtea de fond motivează că faptul publicării premature a deciziei de amendare și publicarea comunicatului defaimător prin care se aduce intimatului acuzația că practică șarlatanismul în medicină și se dă publicului sfatul de a se feri de preparatul ce vindea, cu toate că obținuse autorizația conform legii sanitare, constituie o culpă din partea Ministerului sănătății, — culpă care, dacă a cauzat prejudicii, dă naștere din partea Ministerului obligației de a le repara; că, Curtea, din probele administrate își face convingerea că întreprinderea intimatului era asigurată, dat fiind calitățile preparatelor atestate de specialiști, precum și cererile numeroase ce i s'au adresat de medicii curanți; că, după publicațiunile făcute de Direcția sanitară, continuarea întreprinderii nu mai era posibilă, din cauza neîncrederii produsă în public prin defăimarea preparatului; că, intimatul a făcut comanda acestor preparate la Casa de origină nu anterior, cum susține Ministerul, ci numai după ce a obținut autorizarea și după ce în prealabil le-a supus aprecierii autorității competente; iar împrejurarea că dr. Anghelovici ar fi făcut, posterior dării autorizăției, raport pentru oprirea lor, nu poate justifica procederea Ministerului sănătății, în absența unui text de lege care să-i acorde acest drept, mai ales să s'a stabilit de justiție caracterul licit al reclamei făcute de reclamant, ceea ce constituie, zice Curtea, din acest punct de vedere și autoritate de lucru judecat.

Având în vedere că prin motivele de casare sus reproduse Ministerul-recurent susține că Direcțiunea generală sanitară era îndrituită să retragă, chiar posterior acordării autorizării, această autorizare, dacă constata că preparatele nu corespundeau eficacității ce li s'a atribuit, astfel că, în această privință neexistând drepturi câștigate pentru intimat și nici autoritate de lucru judecat, comunicatul Direcțiunii este urmarea exercitării unui drept legal, acela al apărării sănătății publice și deci nu poate fi considerat ca o difamațiune; că, în al doilea rând Ministerul mai susține că măsura luată de Direcție este o măsură de ordin general în apărarea sănătății publice și deci ea constituie un act de guvernământ, iar nu un act administrativ de autoritate care să privească interesele unui singur particular;

Considerând că, — deși legiuitorul prin art. 2 din legea pentru contenciosul administrativ nu definește cari anume acte, exercitate de o autoritate publică, au a fi considerate ca acte de guvernământ, — totuși, din cuprinsul aceluși articol rezultă că actul de guvernământ este acela făcut în vederea ocrotirii unui interes general, privitor la ordinea publică, la siguranța internă sau externă a statului, sau la alte cerințe de ordin superior; caractere pe cari necontestat nu le poate prezenta măsura luată în speță de Direcțiunea generală sanitară prin comunicatul încriminat, el vizând numai situația personală în care intimatul s'a aflat, față de drepturile ce-i fuseseră recunoscute de Direcția generală; că deci, acest act nu poate fi socotit decât ca un act administrativ de autoritate și care, ca atare, acordă intimatului, ca particular lezat, dreptul ca fără a cere revocarea lui după normele fixate prin legea contenciosului administrativ, să pretindă și să obțină pe calea dreptului comun daune pentru prejudiciul suferit.

Considerând că în ipoteza cea mai favorabilă pentru recurent și anume aceia că legea dând în căderea Direcțiunii sanitare apărarea sănătății publice, aceeași autoritate ar fi fost în drept a retrage autorizarea acordată intimatului, deci constată că preparatele ce dânsul fusese autorizat să le vândă nu corespundeau primelor păreri și deci ar fi fost îndreptățit a lua și măsuri proteguitoare în acest scop, cum ar fi atragerea atenției publice; este însă cert că instanța de fond constată în mod suveran că astfel cum a fost conceput și publicat comunicatul încriminat, el constituie un act defăimător pentru intimat, întrucât se vorbea de șarlatani în medicină și, în această privință, se referea în mod expres la preparatele intimatului.

Că, chestiunea dacă în exercitarea unui drept legal autoritatea publică a comis un act abuziv de natură a vătăma dreptul unui particular, este o chestiune de fapt care scapă controlului Inaltei Curți și în speță, baza legală a soluțiunii Curții de fond cu privire la faptul generator al daunelor acordate intimatului rezidând tocmai în constatarea acestei procedări abuzive din partea Ministerului sănătății recurent, prin Direcțiunea generală a serviciului sanitar, urmează că dreptul la daune al intimatului a fost bine recunoscut de instanțele de fond.

Având în vedere că recurentul mai susține, în fine, că Curtea de Apel a comis un exces de putere când a pretins că în speță ar fi vorba de autoritate de lucru judecat;

Având în vedere că într'unul din considerentele deciziunii, instanța de fond constată că „caracterul licit al reclamei făcută de intimat a fost stabilit și de Justiție ceeace, din acest punct de vedere, constituie și autoritate de lucru judecat“.

Considerând că acest motiv de recurs nu poate duce la casarea deciziunii atacate, deoarece pe de o parte soluțiunea deciziunii se menține pe constatările cuprinse în toate celelalte considerente; iar pe de altă parte, afirmarea Curții de Apel că, cu privire la felul licit al reclamei făcută de intimat, există și autorizate de lucru judecat, constituie numai o motivare surabondentă;

Că, astfel fiind, motivele de recurs de mai sus sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Asupra motivului III de casare astfel formulat:

3. „Violarea art. 1169, 1170 cod. civ. și 1182“.

Având în vedere că în stabilirea daunelor acordate intimatului, Curtea de fond examinând probele administrate de dânsul, constată că numitul a făcut cheltueli cu reclame în ziare, cu cumpărarea preparatelor arătând chiar cifra acestor cheltueli; că din cantitățile cumpărate a distribuit mare parte gratuit pentru reclamă, suportând astfel noi cheltueli inerente afacerii; că el a încheiat o convenție cu Drogheria Standardt pentru exclusivă desfacere a preparatelor sale, convenție din care rezultă că ar fi avut beneficii apreciabile din diferența dintre prețul de cumpărare și cel de desfacere; că, în afară de acest prejudiciu material, dânsul a suferit și prejudiciu moral în urma inserțiunilor făcute prin presă de Direcția sanitară în condițiunile arătate, mai ales dacă se are în vedere și situația sa de comerciant titrat, fiind absolvent al Academiei de Inalte studii comerciale și fost atașat comercial;

Că, pe temeiul acestor fapte și împrejurări, Curtea decide că suma de 600.000 lei fixată de Tribunal a fost bine apreciată;

Considerând că, în materie de daune materiale, ca și în acele de daune morale, rezultând dintr'un quasi-delicț, cum este în speță chestiunea existenței și a întinderii lor precum și a cuantumului despăgubirilor datorite, aparține exclusiv instanțelor de fond, cari pot să le deducă din diferite fapte și împrejurări privite ca constante.

Că, Curtea de Apel uzând de dreptul de interpretare și apreciere ce-l are dela lege, a stabilit cuantumul daunelor în concordanță cu aceste principii, și cum soluția sa este suficient motivată atât asupra daunelor materiale, cât și asupra celor morale, aprecierea instanței de fond scapă controlului Inaltei Curți, considerațiune pentru care motivul III de casare devine nefondat;

Că, astfel fiind, recursul făcut de Ministerul sănătății publice și ocrotirilor sociale este neîntemeiat și ca atare urmează a fi respins.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată făcute de intimat și apreciind asupra lor, Curtea le fixează la suma de lei două mii.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III.

Audiența de la 5 Noiembrie 1928

Președinția D-lui I. G. Solomon, consilier

Eufrosina C. Popescu cu G. Pascu

AUTORIZAȚIE MARITALĂ — DACĂ ESTE NECESARĂ FEMEII PENTRU A SE CONSTITUI PARTE CIVILĂ ÎNTR'O ACȚIUNE PENALĂ. — RESPINGEREA ACȚIUNII PENALE. — APEL. — LIPSA AUTORIZAȚIEI SOȚULUI. — INADMISIBILITATEA APELULUI. — ART. 197 ȘI 198 COD. CIVIL.

Dacă potrivit art. 198 cod. civil, autorizația bărbatului nu este cerută când femeia măritată este urmărită înaintea instanțelor represive — fiindcă autorizația bărbatului nu poate avea nici o influență asupra urmăririi penale pornită de Ministerul public — atunci însă când femeia în instanța penală nu figurează ca inculpată, ci ca reclamantă, trebuie să se constituie parte civilă și să susțină interesele sale civile derivând din acțiunea penală, cu autorizația soțului ei.

Tot astfel și apelul făcut de femeia măritată în contra sentinței penale prin care se respinge pretențiile sale civile nu poate fi primit, dacă nu a avut autorizația soțului său.

No. 421. — Admis finele de neprimire ridicat de intimatul G. Pascu cu privire la apelul făcut de Eufrosina C. Popescu în potriiva sentinței Tribunalului Teleorman S. I cu No. 789 din 14 Martie 1928.

Curtea,

Asupra finelui de neprimire ridicat de inculpatul intimat G. Popescu, prin care susține că apelul făcut de către apelanta, reclamantă la prima instanță, împotriva sentinței Tribunalului Teleorman S. I cu No. 789 din 14 Martie 1928, nu poate fi primit, întru-cât aceasta nu a fost autorizată de soțul său ca să facă apelul de față, după cum tot lipsită de autorizația soțului său a intentat și la prima instanță, pe cale de acțiune directă, plângerea în potriiva sa pentru delictul de calomnie;

Având în vedere actele de la dosar și susținerile părților;

Având în vedere că în fapt se constată următoarele;

Înaintea Tribunalului Teleorman, apelanta Eufrosina C. Popescu a făcut acțiune directă, prin care se plânge că a fost calomniată de către intimatul G. Pascu, și cere ca Tribunalul prin sentința ce va pronunța să-l condamne pe acesta la penalitatea prevăzută de lege, cum și la plata sumei de 100.000 lei daune, sumă pentru care se constituie parte civilă.

Tribunalul Teleorman, prin sentința corecțională apelată, achită pe inculpatul G. Pascu, apărându-l de ori ce penalitate.

În contra acestei sentințe achitătoare face apel

numai partea civilă Eufrosina C. Popescu, fără însă a avea autorizația soțului său, care de altfel nu-i dădu-se autorizația sa, nici când aceasta prin acțiunea directă făcută la prima instanță, se constituie-se parte civilă pentru suma de 100.000 lei.

Având în vedere că în asemenea condițiuni chestiunea de drept pe care Curtea urmează a o rezolva în urma finelui de neprimire ridicat de inculpatul intimat G. Pascu, este aceea de a se știe dacă femeia măritată poate figura ca reclamantă și pretinde despăgubiri civile într'un proces penal, fără a avea autorizația soțului său, și dacă prin urmare este valabil și apelul pe care aceasta l-ar face împotriva sentinței prin care îi s'a respins o asemenea cerere, fără a avea autorizația maritală.

Considerând că, legiuitorul dispunând prin art. 197 cod. civil, că femeia nu poate porni judecată fără autorizația soțului, a voit ca bărbatul, având ca șef al familiei conducerea și răspunderea intereselor casnice, să fie în măsură a contribui cu experineța și sfaturile sale la apărarea soției, de unde rezultă că nu numai în cazul când femeia este reclamantă, dar și atunci când figurează ca pârâtă, are nevoie de autorizația maritală.

Considerând că, dela acest principiu articolul imediat următor (198 cod. civ.) exceptează numai cazul când femeia este urmărită înaintea instanțelor represive, de oarece autorizația bărbatului nu poate avea nici o influență asupra urmăririi penale pornită de Ministerul Public.

Considerând că, această, rațiune nu mai există atunci când femeia în instanța penală nu figurează ca inculpată, ci în calitate de reclamantă, caz în care dacă se constituie parte civilă, îi este necesară autorizația soțului său întocmai ca și înaintea instanțelor civile.

Considerând că, de altfel, din însăși redactarea art. 198 cod. civil care arată că autorizația bărbatului nu se cere când femeia *va fi urmărită* înaintea judecăței în pricini criminale sau polițienești, face să rezulte lămurit, că, în cazul contrariu, când figurează ca reclamantă, ea urmează să fie supusă regulei din articolul precedent care impune autorizația maritală.

Că deci, pentru toate aceste considerațiuni, în speța de față Eufrosina C. Popescu, intentând acțiune directă înaintea Tribunalului Teleorman, în potriiva lui G. Pascu, pentru delictul de calomnie, și constituindu-se parte civilă pentru suma de lei 100.000, fără a avea autorizația soțului său, iar în urma achitărei inculpatului, introducând acest apel, tot fără autorizația soțului, finele de neprimire ridicat de inculpatul intimat devine fundat, și ur

mează a fi admis, respingându-se apelul făcut de Eufrosina C. Popescu.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier S. Rădulescu, admite finele de neprimire, respinge apelul.

Semnați: *I. G. Solomon, I. Petrescu, S. Rădulescu.*

TRIBUNALUL DÂMBOVIȚA S. II

Audiența dela 12 Februarie 1929

Președinte D-l Hariton Udrea, judecător

Moara Dunărea cu Eftimie Anachorlis

FĂLIMENT. — CONTESTATIF, PRIN CARE SE CAUTĂ DISTRUGEREA UNOR LUCRURI GĂSITE LA FALIT. — LCCUL UNDE SE ÎNDREAPTĂ. — ART. 812 ȘI URM. COD. COM.

Rațiunea pentru care revendicarea cambiilor trimise falitului pentru încasare, cum și a mărfurilor, etc., despre care vorbește art. 812 și urm. cod. com., se face înaintea judecătorului-sindic. este că prin acest mod drepturile creditorilor sunt mai bine apărate, fiindcă judecătorul-sindic primind acțiunea în revendicare, trimite copii de pe ea creditorilor, care făcând contestații la această acțiune, înlătură o apărare incompletă a falitului, sau o înțelegere frauduloasă între acesta și revendicant. Art. 812 și urm. cod. com. nu sunt limitative, fiindcă există aceeași rațiune ca cererea să fie îndreptată înaintea judecătorului-sindic, oricâteori se caută din partea cuiva distrugerea unui lucru găsit la falit.

No. 22. — Respins ca rău îndreptată contestația făcută de Moara Dunărea.

Tribunalul,

Asupra incidentului ridicat de d-l judecător-sindic al acestui Tribunal, prin sara susține că rău s'a introdus contestația de față înaintea Tribunalului; că, această contestație intrând în prevederile art. 817 cod. com., trebuia să se urmeze calea prevăzută de acest articol.

Având în vedere că, contestatoarea a susținut, că cererea sa nu intră în nici unul din cazurile prevăzute de art. 812 și urm. cod. com.,; că, în situația aceasta singura cale ce trebuia s'o urmeze contestațoarea, era aceea a contestației de față.

Având în vedere că, în fapt, se constată că d-l judecător-sindic al acestui Tribunal, fiind informat că falitul E. Anachorlis, vinde porumb în oborul de cereale al acestui oraș, s'a transportat acolo și a sequestrat porumbul, ce-l avea de vânzare falitul, cum și un numar de saci, arătați în procesul-verbal încheiat și deasemenea a confiscat o sumă de bani; că,

în contra acestei sequestrări, Moara Dunărea a făcut contestația de față, susținând că lucrurile sequestrate, cum și suma de bani îi aparțin ei, fiindcă falitul nu era decât un angajat al ei să vândă, având un salariu lunar.

Având în vedere că, pentru soluționarea incidentului ridicat se impune să se vadă dacă pentru distrugerea unui lucru găsit la falit și luat în primire de judecătorul-sindic, calea prevăzută de art. 817 cod. com. se aplică numai în cele trei cazuri prevăzute de art. 812 și urm. cod. com., sau această cale se aplică și în alte cazuri, când se urmărește distrugerea lucrurilor.

Considerând că, rațiunea pentru care revendicarea cambiilor sau altor titluri trimise falitului pentru încasare, sau a mărfurilor trimise în depozit sau a celor vândute și expediate falitului, însă neplătite, se îndreaptă la judecătorul-sindic, este că pe această cale drepturile creditorilor sunt mai apărate; într'adevăr, judecătorul-sindic după ce primește acțiunea, trimite câte o copie de pe ea creditorilor și falitului, în 48 ore dela primire; prin această măsură creditorii pot să aibă cunoștință de acțiunea făcută și prin contestațiile, pe care le fac, ei pot să înlăture o apărare incompletă sau o înțelegere frauduloasă între revendicant și falit.

Considerând că, dacă aceasta este rațiunea, pentru care trebuie urmată calea prevăzută de art. 817 cod. com. în cazurile prevăzute de art. 812 și următorii cod. com., aceiași rațiune există și în alte cazuri, când s'ar căuta să se distragă un lucru găsit la falit și care nu i-ar aparține acestuia; că, stabilindu-se aceasta, în cazul acesta trebuie decisă, art. 812 și urm. cod. com., nu sunt limitative ci enunciative; că, fiind astfel, contestația de față prin care contestatorul caută să scoată de sub sequestrarea făcută de d-l judecător-sindic al acestui Tribunal anumite lucruri, ca fiind ale sale, este îndreptată în fața acestui Tribunal, astfel că ea urmează să se respingă în consecință.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecator Hariton Udrea, respinge contestația.

Semnați: *Hariton Udrea, Anton Antonescu.*

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în restanță a'i trimite cât mai neîntârziat costul abonamentului rămas neachitat.

Tabla de materii se trimite abonaților în curent cu plata abonamentului fără altă plată suplimentară.

Acei cari nu au primit-o, sunt rugați a ne înconștiința spre a li se trimite.